Snel de juiste boeken en cd's vinden

Het betere bibwerk

Veel boeken bestaan intussen in een of andere digitale vorm, maar niets gaat boven een ouderwets papieren boek dat je mee in bad en bed kan nemen. In plaats van urenlang zoeken in de bibliotheek, kan je beter efficiënt gebruikmaken van de Vlaamse centrale catalogus. DIRK SCHOOFS

WAT DOEN WE?
• ZOEKEN IN DE BIB NAAR BOEKEN, CD'S EN DVD'S

WAARMEE?
• EEN INTERNETVERBINDING

DUUR?
• 5 MINUTEN

MOEILIJKHEID?

De roman ging over een man, een schrijver, die gaandeweg beseft dat hij alsmaar gelukkiger wordt naarmate zijn omgeving hem financieel pluimt. Maar hoe heette het boek ook weer? We herinneren ons iets in de trant van Creses (Craesus? Creases?), en wat de schrijver betreft, tasten we al helemaal in het duister.

1. De titel klonk als...

Het vernieuwde bibliotheekportaal Bibliotheek.be is een geweldig hulpmiddel voor wie op zoek is naar de juiste titel, de schrijver en het ISBN-nummer. Eens je die gegevens hebt, kan je het boek bij de grote online verkopers aanschaffen. Maar natuurlijk kan je ook geld besparen en nagaan of het werk in de plaatselijke bib ter beschikking ligt. Bibliotheek.be pakt uit met een associatieve zoekmachine die men de Aquabrowser noemt (zie afbeelding 1). Dit is een handig instrument waarmee je via een woordenwolk zoekt op associaties, vertalingen, spellingsvarianten en thesaurustermen. Associaties zijn termen die in de catalogus vaak gebruikt worden in combinatie met de zoekopdracht – 'recepten' en 'gerechten' bijvoorbeeld. Bij vertalingen zou je bij 'voetbal' de term 'soccer' vinden. Spellingsvarianten in de wolk van 'carnaval' zijn onder andere 'karnaval' en 'carnival'. Thesaurustermen zijn dan weer woorden die verband houden met je zoekopdracht en waar de samenstellers van de catalogus je expliciet op willen wijzen. Zo worden 'UEFA' en 'Rode Duivels' als thesaurustermen gesuggereerd bij de term 'voetbal'. Om deze suggestiewolk te laten verschijnen, moet jouw browser wel over een Flash-plugin beschikken. Maar geen paniek: is dat niet het geval, dan verwijst je systeem je vanzelf naar de plaats waar je deze insteekmodule kan downloaden.

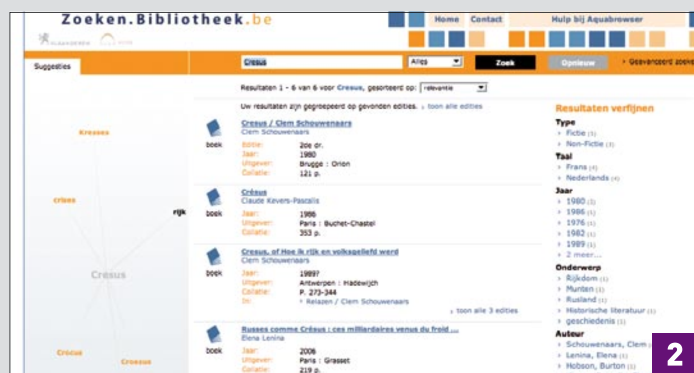

Wat zoek je? Een cd-rom, een tijdschrift, bladmuziek?

2. Bingo in de bib

Laten we even proberen met de zoekterm 'Creses'. We klikken op de knop die ons leidt naar Zoeken.Bibliotheek.Be. Bovenaan staat het zoekvak, maar in het centrum van het scherm wordt gevraagd of we een cd-rom, strip, artikel, video, boek, website of dvd als uitkomst willen. Tevens worden er leeftijdscategorieën voorgesteld. Tenslotte is er de knop die naar Nieuw en aangekondigd leidt. Maar goed, we laten ons niet afleiden en geven in het zoekvak 'Creses' in. Meteen verschijnt er in de woordenwolk 'Crozes, Kresses, cirses, Cresus'. De derde term kunnen we sowieso elimineren, want het feit dat deze associatie niet met een hoofdletter wordt geschreven, verraadt dat het niet om een titel gaat. Dus klik ik in de woordwolk achtereenvolgens op 'Crozes', 'Kresses' en 'Cresus'. Bij iedere klik verschijnen de suggesties in het hoofdvenster. 'Crozes' leidt ons naar de schrijver Daniel Crozes. 'Kresses' brengt ons naar een boek over Noormannen. Bij 'Cresus' is het bingo (zie afbeelding 2)!

In de woordenwolk worden de spellingsvarianten (krokus, Croesus, Kresses) in het oranje aangeduid, de associaties (rijk, volksgeliefd) in het zwart en de eventuele vertalingen in het groen. Ook aan het hoofdvenster merken we dat we prijs hebben. 'Cresus van Clem Schouwenaars, 2de druk 121' is beschikbaar in de Openbare Bibliotheken van Brugge en Gent. Als we doorklikken op de link worden we met de catalogus van

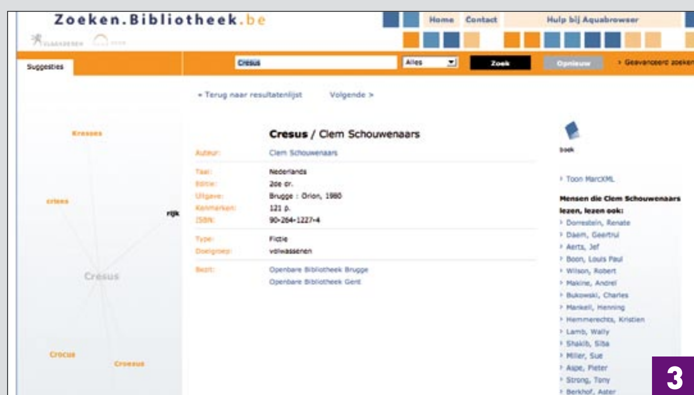

Cresus, gevonden dankzij de Aquabrowser.

die bibliotheek doorverbonden. We merken dat er in Gent zelfs twee exemplaren in de rekken staan die geen van beide gereserveerd zijn. In de hoofdstad van West-Vlaanderen is er eveneens één in voorraad. Het is verstandig om de gegevens van het boek over te schrijven en daarmee naar je gemeentelijke bibliotheek te stappen. Misschien kan je het daar ontlenen, want Biblitoheek.be houdt alleen de gegevensbank bij van de zes grootste Vlaamse bibliotheken, de zogenaamde Vlaamse centrale catalogus, met meer dan 750.000 boeken, artikels, strips en video's. Heeft je gemeentelijke bibliotheek het boek niet, dan kan je het nog altijd laten overkomen uit de bib van Gent of Brugge.
Aan de rechterkant van het hoofdvenster worden tips gegeven voor als Schouwenaars bij jou in de smaak valt. Onder "Mensen die Clem Schouwenaars lezen, lezen ook:" volgen er 15 auteurs die qua stijl bij deze schrijver aanleunen. Boekenwurmen die de laatste romans van hun favoriete schrijver willen opvissen, tikken bijvoorbeeld 'Tom Lanoye' in het zoekvak, en sorteren dan op jaar van uitgave in plaats van op relevantie. Via de **Geavanceerde** zoekfunctie kan je bij **Materiaal** tevens bladmuziek, groteletterboeken en strips terugvinden.

3. Vijvers tussen de rekken

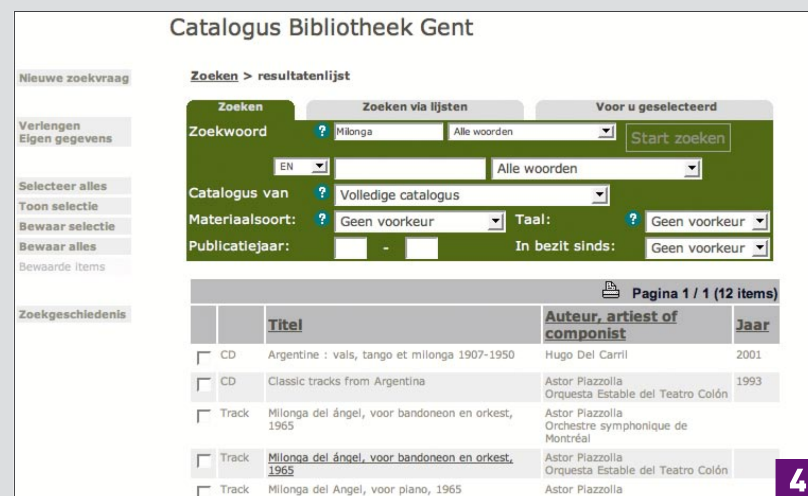
Wat heeft Bibliotheek.be te bieden voor wie op zoek is naar boeken, video's en cd-roms over vijveraanleg? We geven in het zoekvak 'Vijver' in en krijgen 91 resultaten. De Aquabrowser stelt voor om ook op 'Vijvers' te klikken. Inderdaad, dat levert ons 126 hits op. Tijd om de zoekresultaten te verfijnen. Wij willen Nederlandstalig werk, en dus klikken we op **Taal, Nederlands**, en daarna op **Non-Fictie**. Onderaan in het vak **Verfijnen** lezen we hoeveel van de gevonden titels er in iedere grote openbare stadsbibliotheek liggen te wachten. Van sommige boeken zijn er verschillende edities in voorraad. Wanneer we op **Toon alle edities** klikken, worden de edities er uit gelicht en onder elkaar gepresenteerd. In dit geval opteren we voor een cd-rom. In het vak **Resultaten verfijnen** lezen we dat er vijf cd-romtitels (naast één dvd en vijf video's) worden voorgesteld. Wij kiezen de cd-rom 'Vijvers' in de reeks 'Easy tuinieren'. Door op de titel te klikken, lezen we de ISBN-informatie en de taal, en zien we op welke adressen we de cd-rom kunnen aanvragen (zie afbeelding 3). Uit nieuwsgierigheid klikken we op de reekstitel, en terstond zien we dat er ons nog andere Nederlandstalige cd-romtitels aanspreken om in de tuin aan de slag te gaan: 'Rozen', 'Onderhoud en snoei', 'Bomen', 'Heesters en planten', 'Gazon' en 'Grond en verhardingen'.

De leestips voor liefhebbers van Schouwenaars.

4. Muziek per provincie

Het gebeurt regelmatig dat er bij een titel geen aanduiding staat over de bibliotheek waar het werk te vinden is. Er staat dan letterlijk: "Op basis van de beschikbare gegevens kon geen koppeling worden gemaakt met het bezit van een bibliotheek. Meer informatie?" Dat komt omdat de Vlaamse Centrale Catalogus een achtergrondbestand is, waarbij de nieuwe titelbeschrijvingen worden ingevoerd door de 6 grootste bibliotheken van Vlaanderen. Vaak lukt het wel wanneer je rechtstreeks zoekt in de catalogi van die zes groten. Daar kom je terecht door op de link **Meer informatie** te klikken.
Dat is vooral het geval voor de muziekzoekmachine. De inhoud is voorlopig grotendeels gebaseerd op de collectie van de Centrale Discotheek van Rotterdam, die over de grootste muziekcollectie van Europa beschikt. We namen de proef op de som en zochten 'Milonga del angel', van Astor Piazzolla. Via de muziekzoeklink in Bibliotheek.be vonden we geen exemplaar in een Belgische bib. Maar in de plaatselijke online catalogi troffen we deze schijf wel aan in Brugge en Gent (zie afbeelding 4).

De zoekmachine van de Gentse bib vond wel wat Bibliotheek.be niet kon vinden.

Tenslotte willen we de JeugdBib www.jeugdbib.be aanraden voor wie zijn kroost af en toe in de richting van een goed boek wil manoeuvreren, weg van de PlayStation. Hier kunnen de bollebozen hun kennis testen in een Harry Potter-quiz en wordt er telkens een boek van de week voorgesteld. De jeugd die de schrijvers en illustratoren een mailtje wil sturen, wordt verwezen naar hun persoonlijke websites.

Als je de kans krijgt, moet je Cresus zeker eens lezen. Je begint de logica te begrijpen waarom iemand steeds gelukkiger wordt zonder geld. Dit is uiteraard fictie. Wij gidsen daarentegen stellen iedere blijk van dankbaarheid in de vorm van tastbare non-fictie wél op prijs. ♦